

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ СЕНАТА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ГОДИНА 3

БЕОГРАД 1934 ГОДИНЕ

КЊИГА I

ХИИ РЕДОВНИ САСТАНАК

СЕНАТА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ДРЖАН 20 МАРТА 1934 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ

ПРЕТСЕДАВАО

Потпретседник

Др. УРОШ КРУЉ

Секретар

АСИМ АЛИБЕГОВИЋ

Присутни су г. г. Министри: Министар саобраћаја Лазар Радивојевић.

ПОЧЕТАК У 11,10 ЧАСОВА

С А Д Р Ж А Ј:

1 — Читање и усвојење записника XII редовног састанка;

2. — Саопштење о подношењу извештаја Финансијског одбора Сената о предлогу буџета државних расхода и прихода са предлогом Финансијског закона за годину 1934/35;

3 — Молбе;

4 — Дневни ред: 1) Претрес извештаја Одбора о предлогу Закона о конвенцији закљученој 22 јула 1933 год. између Краљевине Југославије и Републике Грчке о експлоатацији пруга редовног ваздушног саобраћаја; 2) Претрес извештаја Одбора о предлогу Закона о међународној конвенцији о телекомуникацијама са додатком, закљученој и потписаној у Мадриду 9 децембра 1932 год. — Оба законска предлога примљена су у начелу, појединостима и коначно.

Говорници: Известилац Милан Л. Поповић, Министар саобраћаја Лазар Радивојевић.

Потпретседник др. Урош Круљ: Отварам XIII редовну седницу Сената Краљевине Југославије. — Молим господина секретара да прочита записник прошле седнице.

Секретар Асим Алибеговић чита записник XII редовног састанка.

Потпретседник др. Урош Круљ: Да ли има ко што да примети на записник? (Нема). Примедаба нема, записник се прима и оверовљава. — Сада имамо да саопштимо пристеле списе на Сенат. Нека их господин секретар изволи саопштити.

Секретар Асим Алибеговић саопштава: Финансијски одбор Сената подноси Сенату свој извештај о предлогу буџета државних расхода и прихода са предлогом Финансијског закона за годину 1934/35.

Потпретседник др. Урош Круљ: Овај извештај Финансијског одбора умножен је и поделиће се господи сенаторима, а ставиће се на дневни ред када то Сенат закључи. — Изволите чути пристеле молбе.

Секретар Асим Алибеговић саопштава молбе: Драгојла Васиљевића, инвалида пуковника у пензији из Београда; Трговинско-индустријске коморе у Сарајеву.

Потпретседник др. Урош Круљ: Ове молбе упутиће се надлежном Одбору за молбе и жалбе.

Сада прелазимо на дневни ред. Прва тачка дневног реда је: претрес извештаја Одбора о предлогу Закона о конвенцији закљученој 22 јула 1933 године између Краљевине Југославије и Републике Грчке о експлоатацији пруга редовног ваздушног саобраћаја; а друга тачка је: претрес извештаја Одбора о предлогу Закона о међународној конвенцији о телекомуникацијама са додатком,

закљученој и потписаној у Мадриду 9 децембра 1932 године. Молим господина известиоца Одбора да поднесе одборски извештај. Објављујем, пре свега, да ће се обе тачке дневнога реда заједно расправљати у начелу.

Известилац Милан Л. Поповић чита:

Београд, 15 марта 1934 год.

СЕНАТУ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
БЕОГРАД

Одбор за проучавање законског предлога о конвенцији, закљученој 22 јула 1933 године између Краљевине Југославије и Републике Грчке о експлоатацији пруга редовног ваздушног саобраћаја, на својој седници од 14 о. м. проучио је овај законски предлог и нашао да је он врло користан, јер регулише интензивнији саобраћај између две савезничке и суседне државе, као што су Република Грчка и Краљевина Југославија.

Према овом споразуму, Грчка Влада признаће једном југословенском ваздухопловном предузећу, које ће наша Влада означити, право на искоришћавање пруга редовног ваздушног саобраћаја на грчкој територији од Атине преко Солуна и Скопља до Београда и натраг. Уз ово овлашћење, признаће и наша Влада једном грчком ваздухопловном предузећу исто право на југословенској територији од Београда до Атине и натраг.

На овај начин преносиће се и ваздушна пошта и омогућиће се сваки саобраћај између обе земље на један брз и модеран начин.

Већ из разлога што се на тај начин омогућује и обезбеђује један бржи и интензивнији саобраћај између двеју пријатељских и савезничких држава, Одбор је једногласно усвојио ову конвенцију у начелу и у појединостима, и моли Сенат да је усвоји у истој редакцији у каквој ју је упутила Сенату Народна скупштина.

За известиоца Одбора одређен је сенатор г. Милан Л. Поповић.

Секретар,

Милан Л. Поповић с. р.

Претседник Одбора,

Др. Богдан Гавриловић, с. р.

Чланови:

Милоје Ж. Јовановић, с. р.

Крста Радовановић, с. р.

Јово Бањанин, с. р.

Др. Ж. Мажурашић, с. р.

Др. Ј. Шиловић, с. р.

Дозволите ми, господо, да Вам прикажем конвенцију, закључену 22 јула пр. године између наше Краљевине и Републике Грчке, о експлоатацији пруга редовног ваздушног саобраћаја између Београда и Атине и натраг. На тој ваздушној линији која би ишла преко Солуна и Скопља Влада Републике Грчке дала би потребно овлашћење за експлоатисање једном југословенском ваздухопловном предузећу, а наша Влада вице-верза дала би таково овлашћење једном грчком предузећу. У овој конвенцији установљавају се све граничне тачке, све пруге и царинске границе где ће се ваздушни саобраћај обављати. На тој ваздушној линији биће и наше домаће и оно предузеће из Грчке обавезно да носи пошту и да на тај начин служи поштанском саобраћају. Конвенција траје две го-

дине. И ако по изгледу незнатна и неполитичка, и ова конвенција, господо, има свој извесни значај, поготову данас, када су међународни односи између нас и Грчке тако тесно повезани Балканским пактом и када нас више не дели од наших суседа никаква политичка супротност, онда ће помоћу ове конвенције омогућити се један интензивни саобраћај. Тај саобраћај биће олакшан ваздухопловним средствима, као најновијим средством техничке савршености. И у нас је, господо, ваздухопловство и приватна иницијатива у том правцу у последње време знатно напредовала.

Није без интереса изнети гледиште наше делегације на четвртој Балканској конференцији одржаној од 5—11 новембра 1933 год. у Атини. Ту је донесена једна резолуција у којој се у 7 тачака предлаже ово:

1. Израда правилника за регулисање ваздушног саобраћаја и његово пропагирање;

2. Израда нормативних одредаба за примену међународне конвенције у погледу одговорности;

3. Закључење билатералних конвенција за ваздушни саобраћај;

4. Успостављање радио електричних веза и стална измена свих обавештења за заштиту што веће безбедности ваздушног саобраћаја;

5. Предузимање потребних мера да апсолутна већина особља запослена при страним друштвима за ваздушни саобраћај на територији балканских земаља буде ангажована из редова држављана балканских земаља;

6. Стварање аеронаутичког бироа балканских држава чији ће статут бити поднети идућој конференцији на одобрење;

7. Међусобно признање начела једнакости права балканских држава у домену цивилног ваздухопловства.

Грчки делегат поднео је предлог о стварању балканског друштва за ваздушни саобраћај са капиталом искључиво балканским, чија би управа и особље били држављани балканских земаља. Југословенски делегат поднео је против-предлог којим је тражио да се експлоатација свих линија на Балканском полуострву повери искључиво Друштвима за ваздушни саобраћај балканских земаља. Пошто су мишљења била подељена то је решење по овом питању одложено за идућу конференцију.

Ми смо за ово последње две три године отворили неколико нових ваздушних линија и наше домаће предузеће Аеро-пут учинило је својим прегнућима и својим напорима на том пољу саобраћаја и помоћи и велике услуге. Према томе је и ова конвенција добро дошла да потпомогне што интензивнији развитак нашег домаћег ваздухопловства, јер ће му дати и новог полета и нове могућности просперитета, које оно у пуној мери заслужује. Нарочито приватна иницијатива има пуно права да ту помоћ од државе и осети. Само ће се на тај начин наше приватно ваздухопловство уздићи на ону висину на којој треба да буде и на којој ће с правом стати у исти ред са сличним друштвима у другим културним земљама. Зато Вас, господо, молим да изволите и ову конвенцију примити онако како нам је упутила Народна скупштина.

Четврта конвенција, која је пред нама, јесте међународна конвенција о телекомуникацијама са додатком, која је закључена и потписана у Ма-

дридугу 9 децембра 1932 године. Ова нова терминологија, господо, значи организовање телеграфске и телефонске службе у међународном саобраћају. Ова служба вршила се досад по једној врло застарелој међународној конвенцији још од 1875 године. Тек 1927 године усвојена је међународна радио-телеграфска конвенција, а данас имамо међународну конвенцију за телекомуникацију. Телекомуникација значи сваки телеграфски или телефонски саобраћај, који се врши путем знакова, сигнала, написа, слика и звукова свију врста, жицом, радиом или другим системима или поступцима електричне или видне (семафори) сигнализације. Та комуникација врши се на два начина: радио саобраћајем помоћу Херцових таласа и радио телеграмом, који се са неке покретне станице преноси правцима покретне службе. У овој конвенцији обухватају се нарочитим Правилником сви технички послови око телефонског и радио-телеграфског саобраћаја. Ту се подразумевају државни телеграми и радио-телеграми, службени телеграми и радио-телеграми, приватни телеграми, јавна кореспонденција и приватна предузећа. Конвенција обухвата све случајеве који се у тој служби према данашњем развоју савремене технике могу појавити. По овој конвенцији састављен је Савез међународни за телекомуникацију у коме учествују све земље које су приступиле конвенцији. Тај Међународни Савез има свој Правилник и своју потпуну организацију по којој људи из свих крајева света могу и из највећих даљина да комуницирају преко радио-телеграма једни с другима.

И ова конвенција, господо, резултат је напретка и савршенства данашње технике и служи интензивнијем саобраћају између појединих земаља.

Зато Вас ја молим, да изволите и ову конвенцију усвојити онако какву нам је предложила Народна скупштина. (Одобравање).

Потпретседник др. Урош Круљ: Има реч г. Министар саобраћаја.

Министар саобраћаја Лазар Радивојевић: Господо сенатори, пред вама се налазе две конвенције: једна конвенција, која се односи на ваздушни саобраћај између Републике Грчке и Краљевине Југославије, и друга конвенција, која се односи на регулисање материје у погледу телекомуникација.

По првој конвенцији, која базира на извесним међународним прописима из 1919 године, има да се регулише редовни ваздушни саобраћај између Краљевине Југославије и Републике Грчке, а поглавито на линији између Београда и Атине. По тој конвенцији, по њеној суштини, по њеним основним принципима има да се обавља ваздушни саобраћај путем два предузећа, једног југословенског и једног грчког.

Овом конвенцијом регулише се тај однос и експлоатација од стране југословенског предузећа на линији између Солуна и Атине и вршиће се само под тим условима, ако једно грчко предузеће буде експлоатисало онај део пруге на нашој територији између Београда и Скопља.

Како, господо, развој модерних саобраћајних средстава све више узимље један велики полет, то природно и авионски саобраћај мора да буде регулисан извесним специјалним одредбама и специјалним споразумима и конвенцијама између по-

јединих држава, и нарочито ова конвенција има ту вредност, што са овим споразумом има да се врши и пренос поште, што треба да буде нарочитим аранжманима и нарочитим споразумима утврђено између појединих администрација државних и између појединих концесионираних друштава. Како ова конвенција између нас и Грчке значи у сваком случају један напредак регулисања једног акутног проблема, то природно она треба да се акцептира и прими у толико пре што авијонски саобраћај почиње да узима озбиљне размере и што је то једна стварна културна потреба данашњице.

Што се тиче друге конвенције, господо, г. предговорник известилац дао вам је главне карактеристике те конвенције и те карактеристике, господо, састоје се поглавито у томе, што смо ми у погледу телекомуникација базирали целокупни тај однос на извесној конвенцији, на извесним прописима међународним, нарочито за телеграфски саобраћај, који су били донесени још 1875 године у Петрограду.

У погледу радиофонске службе, радио-телеграфије постојала је једна конвенција из 1927 године донесена у Вашингтону. Како је, господо, ту материју требало спојити и како је развој технике врло брзо напредовао а како је било потребно регулисати односе и имати у виду нове моменте, с обзиром на развој телеграфије, то се указала потреба да се претставници уније састану да поново претресу ту целокупну материју, да донесу једну конвенцију и извесне правилнике, по којима би се целокупна материја могла да регулише на једној радикалној основици. И, господо, резултат тога рада јесте ова конвенција, која се предлаже Сенату на ратификацију.

Карактеристике, господо, те конвенције састоје се у томе што је назив измењен. Затим, господо, она основна начела која су дотле владала, она су и сада остала и акцептирана у погледу обезбеђења тајности и у погледу употребе свих средстава без икаквог првенства и без нарочитих ограничења. Наравно да ове конвенције и ове обавезе ни у колико не тангирају примену постојећих закона и да ће Влада задржати право да међународну кореспонденцију могу издати надлежним властима ради поступања по унутарњим законима.

Поред тога у конвенцији прилажу се и извесни правилници и то правилник један за телеграфску службу, један правилник за телефонску службу, општи правилник за радио-телеграфску службу и допунски правилник за радио-телеграфску службу. Као још једна карактеристика, господо, ових конвенција јесте и регулисање употребе језика. Првобитно је био употребљен француски језик, а у погледу преписке дозвољава се такођер равноправна употреба енглеског језика. За неспоразуме који би настали у погледу примене чланица Уније, предвиђен је као један нов инструмент у погледу решавања свих спорова, који би настали из тих конвенција, то је арбитражни суд, који до сада није постојао.

Како, господо, по тим конвенцијама почиње служба да се обавља од 1 јануара у целом свету и тако су старе конвенције и стари прописи апсолутно напуштени, то вас, господо сенатори, молим да овакве конвенције акцептирате какве су предложене.

Потпретседник др. Урош Круљ: Жели ли још

ко узети реч? Пошто се нико не јавља за реч, закључујем претрес у начелу, па прелазимо на гласање. Гласаће се, господе, посебно за сваки законски предлог, као што пословни ред захтјева. Прво ћемо гласати у начелу о законском предлогу о конвенцији закљученој 22 јула 1933 године између Краљевине Југославије и Републике Грчке о експлоатацији пруга редовног ваздушног саобраћаја.

Молим господина секретара, да изволи прозивати имена господе сенатора. Гласаће се са „за“ и „против“.

Секретар Асим Алибеговић прозива господу сенаторе да гласају, и они су гласали овако:

Алибеговић Асим — за
 Алкалај др. Исак — за
 Алтипармаковић Јован — за
 Арнаутовић Шериф — за
 Бањанин Јово — за
 Богојевић Васа — за
 Видаковић Антуц — отсутан
 Видаковић Љубомир — отсутан
 Виловић Осман — отсутан
 Врбанић др. Милан — за
 Вујић Павле — за
 Гавриловић др. Богдан — за
 Гај Људевит — за
 Глушац др. Васо — за
 Гмајнер др. Иван — отсутан
 Грасл др. Георг — за
 Грегорин др. Густав — отсутан
 Десница др. Урош — за
 Добринић Петар — за
 Драговић Милутин — отсутан
 Ђирлић Петар — отсутан
 Ђорђевић Драгослав — отсутан
 Живановић Јеремија — за
 Зец др. Петар — за
 Иванишевић Дон Фран — за
 Ивановић Драгољуб — отсутан
 Ивковић др. Момчило — за
 Илићановић Димитрије — за
 Јаджабетић Томо — за
 Јанковић Степан — отсутан
 Јовановић Ж. Милоје — отсутан
 Карамехмеловић др. Хамдија — отсутан
 Ковачевић Томо — отсутан
 Костић Петар — отсутан
 Котур др. Ђура — за
 Кукучевић-Сакцински Фран — за
 Љубибратић др. Саво — за
 Мажуранић др. Желимир — за
 Мајстровић др. Иван — за
 Марјановић Милан — за
 Махмутбеговић Седефин — отсутан
 Мићић др. Мића — за
 Михалшић Стеван — за
 Муфтић Салем — за
 Нешковић Јован — за
 Новак др. Фран — за
 Обрадовић Пајо — за
 Павелић др. Анте — отсутан
 Петровић Добросав — за
 Плој др. Мирослав — за
 Поповић Лака — отсутан
 Поповић Матија — отсутан
 Поповић Милан — за
 Равнихар др. Владимир — за

Радовановић Крста — отсутан
 Радуловић Марко — отсутан
 Рајар др. Јанко — отсутан
 Рожић др. Валентин — за
 Самуровић Јачко — за
 Симоновић Милан — отсутан
 Смиљанић Крста — за
 Сочица Мујо — за
 Станковић Јовач — за
 Стајковић др. Раденко — отсутан
 Сулејмановић др. Џафер — за
 Теслић Петар — отсутан
 Тимотијевић Коста — отсутан
 Томашић др. Љубомир — отсутан
 Томић Светозар — отсутан
 Тринајстић др. Динко — за
 Убавић Павле — за
 Улмански др. Сава — за
 Франгеш др. Отон — отсутан
 Хаџи Бошковић Трајко — за
 Хаџи Ристић Спира — за
 Хрибар Иван — отсутан
 Цветковић Јордан — за
 Церовић Гаврило — за
 Џаковић Милован — отсутан
 Шверљуга др. Станко — отсутан
 Шиловић др. Јосип — отсутан
 Шола Атанасије — за
 Шуперича др. Бењамин — за

После гласања.

Потпретседник др. Урош Круљ: Изволите, господе, чути резултат гласања. Гласао је свега 5! сенатор и сви су гласали „за“. Према томе је овај законски предлог у начелу примљен.

Прелазимо на претрес овог законског предлога у појединостима. Молим господина известиоца да изволи прочитати § 1.

Известилац Милан Л. Поповић чита наслов и § 1.

Потпретседник др. Урош Круљ: Прелазимо, господе, на гласање. Гласаће се седењем и устајањем. Ко је за то да се § 1 овог законског предлога прими, изволиће седети, а ко је против, нека изволи устати. (Сви седе). Пошто нико није устао, објављујем да је § 1 једногласно усвојен. Изволите чути § 2.

Известилац Милан Л. Поповић чита § 2.

Потпретседник др. Урош Круљ: Прелазимо на гласање. Ко је против овога параграфа, нека изволи устати. (Сви седе). Пошто нико није устао, објављујем да је § 2 овог законског предлога једногласно примљен.

Пошто је овај законски предлог примљен и у појединостима, то ћемо сада прећи на коначно гласање о овом законском предлогу у целини. — Молим господина секретара да изврши прозивку.

Секретар Асим Алибеговић прозива г. г. сенаторе да гласају, и они су гласали овако:

Алибеговић Асим — за
 Алкалај др. Исак — за
 Алтипармаковић Јован — за
 Арнаутовић Шериф — за
 Бањанин Јово — за
 Богојевић Васа — за
 Видаковић Антуц — отсутан
 Видаковић Љубомир — отсутан
 Виловић Осман — отсутан
 Врбанић др. Милан — за

Вујић Павле — за
 Гавриловић др. Богдан — за
 Гај Људевит — за
 Глушац др. Васо — за
 Гмајнер др. Ивач — отсутан
 Грасл др. Георг — за
 Грегорин др. Густав — отсутан
 Десница др. Урош — за
 Добринић Петар — за
 Драговић Милутин — за
 Ђирлић Петар — отсутан
 Ђорђевић Драгослав — за
 Живановић Јеремија — за
 Зец др. Петар — за
 Иванишевић Дон Фран — за
 Ивановић Драгољуб — за
 Ивковић др. Момчило — за
 Илићановић Димитрије — за
 Јалжабетић Томо — за
 Јанковић Стјепан — отсутан
 Јовановић Ж. Милоје — отсутан
 Карамехмедовић др. Хамдија — отсутан
 Ковачевић Томо — отсутан
 Костић Петар — за
 Котур др. Ђура — отсутан
 Кукљевић-Сакцијски Фран — отсутан
 Љубибратић др. Саво — за
 Мажуранић др. Желимир — за
 Мајстровић др. Иван — за
 Марјановић Милан — за
 Махмутбеговић Седефин — отсутан
 Мићић др. Мића — за
 Михалић Стеван — за
 Муфтић Салем — за
 Нешковић Јован — за
 Новак др. Фран — за
 Обрадовић Пајо — за
 Павелић др. Анте — отсутан
 Петровић Добросав — за
 Плој др. Мирослав — за
 Поповић Лака — за
 Поповић Матија — отсутан
 Поповић Милан — за
 Равнихар др. Владимир — за
 Радовановић Крста — отсутан
 Радуловић Марко — за
 Рајар др. Јанко — отсутан
 Рожић др. Валентин — за
 Самуровић Јачко — за
 Симоновић Милан — за
 Смиљанић Крста — за
 Сочица Мујо — за
 Станковић Јован — за
 Станковић др. Раленко — отсутан
 Сулејмановић др. Цафер — за
 Теслић Петар — за
 Тимотијевић Коста — отсутан
 Томашић др. Љубомир — отсутан
 Томић Светозар — за
 Тринаистић др. Динко — за
 Убавић Павле — за
 Улмански др. Сава — за
 Франгеш др. Отон — за
 Хаџи Бошковић Трајко — за
 Хаџи Ристић Спира — за
 Хрибар Иван — отсутан
 Цветковић Јордан — за
 Церовић Гаврило — за

Џаковић Милован — отсутан
 Шверљуга др. Станко — отсутан
 Шиловић др. Јосип — отсутан
 Шола Атанасије — за
 Шуперича др. Бењамин — за

После гласања.

Потпретседник др. Урош Круљ: Изволите, господо, чути резултат гласања. Гласало је свега 60 г. г. сенатора и сви су гласали са „за“. Према томе објављујем да је прихваћен коначно и у целини предлог Закона о конвенцији закљученој 22 јула 1933 године између Краљевине Југославије и Републике Грчке о експлоатацији пруга редовног ваздушног саобраћаја.

Молим г. известиоца да прочита одборски извештај о предлогу Закона о међународној конвенцији о телекомуникацијама са додатком, закљученој и потписаној у Мадриду 9 децембра 1932 године.

Извештач Милан Л. Поповић чита:

Београд, 15 марта 1934 године

СЕНАТУ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

БЕОГРАД

Одбор за проучавање законског предлога о међународној конвенцији о телекомуникацијама са додатком, закљученој и потписаној у Мадриду 9 децембра 1932 године, на својој седници од 14 марта о. г. проучио је овај законски предлог, и нашао је да је он не само подесан да унапреди међународни телеграфски или телефонски саобраћај путем знакова, радио саобраћаја, радио-телеграмима и сигнаlima свију врста, већ да ова конвенција претставља и искрену тежњу ка олакшању међународног саобраћаја и телекомуникационе службе како у земљи, тако и ван граница земље.

По овом споразуму развија се међусобни саобраћај станица које врше радио-саобраћај, признаје се грађанству право на кореспонденцију помоћу међународне службе за јавну кореспонденцију, осигурава се тајност телекомуникације, организује телекомуникациона међународна служба помоћу састава Савеза, који ће имати свој стални биро у међународни саветодавни одбор, те ће на тај начин целокупна телекомуникациона служба добити слободан трансфер међу потписницима уговорачима ове Конвенције, коју ће потписати и Краљевина Југославија.

По оцени Одбора, овај споразум донеће знатне користи и нашој држави, стога Одбор једногласно усваја овај законски предлог у начелу и у јединостима, те му је, према томе, част предложити Сенату да га изволи усвојити у редакцији онако, како га је усвојила и Народна скупштина.

За свога известиоца Одбор је одредио сенатора г. Милана Л. Поповића.

Секретар,

Милан Л. Поповић с. р.

Претседник Одбора,

Др. Богдан Гавриловић, с. р.

Чланови:

Милоје Ж. Јовановић, с. р.

Крста Радовановић, с. р.

Јово Бањанин, с. р.

Др. Ж. Мажуранић, с. р.

Др. Ј. Шиловић, с. р.

Потпретседник др. Урош Круљ: Сад ћемо приступити поименичном гласању о овом законском предлогу у начелу. Молим г. секретара да изврши прозивку г.г. сенатора.

Секретар Асим Алибеговић прозива г. г. сенаторе који су гласали овако:

Алибеговић Асим — за
 Алкалај др. Исак — за
 Алтипармаковић Јован — за
 Арчаутовић Шериф — за
 Бањанин Јово — за
 Богојевић Васа — за
 Видаковић Антун — отсутан
 Видаковић Љубомир — отсутан
 Виловић Осман — за
 Врбанић др. Милан — за
 Вујић Павле — за
 Гавриловић др. Богдан — за
 Гај Људевит — отсутан
 Глушац др. Васо — за
 Гмајнер др. Иван — за
 Грасл др. Георг — за
 Грегорин др. Густав — за
 Десница др. Урош — за
 Добринић Петар — за
 Драговић Милутин — отсутан
 Ђирлић Петар — отсутан
 Ђорђевић Драгослав — отсутан
 Живачовић Јеремија — за
 Зеп др. Петар — отсутан
 Иванишевић Дон Фран — за
 Ивановић Драгољуб — за
 Ивковић др. Момчило — за
 Илиџановић Љимитрије — за
 Јалжабетић Томо — за
 Јанковић Стјепан — за
 Јовановић Ж. Милоје — отсутан
 Карамехмедовић др. Хамдија — отсутан
 Ковачевић Томо — отсутан
 Костић Петар — отсутан
 Котур др. Ђура — за
 Кукљевевић-Сакцински Фран — отсутан
 Љубибратић др. Саво — отсутан
 Мажуранић др. Желимир — за
 Мајстровић др. Иван — за
 Марјановић Милан — за
 Махмутбеговић Сефедин — за
 Мићић др. Мића — за
 Михалшић Стеван — за
 Муфтић Салем — за
 Нешиковић Јован — за
 Новак др. Фран — за
 Обрадовић Пајо — за
 Павелић др. Анте — отсутан
 Петровић Лобросав — за
 Плој др. Мирослав — за
 Поповић Дака — за
 Поповић Матија — отсутан
 Поповић Милан — за
 Равнихар др. Владимир — за
 Радовановић Крста — отсутан
 Радуловић Марко — отсутан
 Рајар др. Јанко — отсутан
 Рожић др. Валентин — за
 Самуровић Јанко — за
 Симоновић Милан — за
 Смиљанић Крста — за

Сочица Мујо — за
 Станковић Јован — за
 Станковић др. Раденко — отсутан
 Сулејмановић др. Џафер — за
 Теслић Петар — за
 Тимотијевић Коста — отсутан
 Томашић др. Љубомир — отсутан
 Томић Светозар — за
 Тринајстић др. Динко — за
 Убавић Павле — за
 Улмански др. Сава — за
 Франгеш др. Отон — за
 Хаџи-Бошковић Трајко — за
 Хаџи-Ристић Спира — за
 Хрибар Иван — отсутан
 Цветковић Јордан — за
 Церовић Гаврило — за
 Џаковић Милован — отсутан
 Шверљуга др. Станко — отсутан
 Шиловић др. Јосип — отсутан
 Шола Атанасије — за
 Шуперина др. Бењамин — за

После гласања.

Потпретседник др. Урош Круљ: Резултат гласања је овај: 58 госпoде сенатора гласало је, и то сви „за“. Тиме је овај законски предлог у начелу прихваћен. — Прелазимо на претрес у поједино-стима. Молим г. известиоца да прочита § 1 овог законског предлога.

Известилац Милан Л. Поповић чита наслов и § 1.

Потпретседник др. Урош Круљ: Ко је против овога параграфа, нека изволи устати? (Сви седе). Пошто нико не устаје, објављујем да је § 1 примљен. — Изволите чути § 2.

Известилац Милан Л. Поповић чита § 2.

Потпретседник др. Урош Круљ: Примате ли, госпoдо, овај параграф? (Прима се). Објављујем да је § 2 примљен. Тиме је претрес у поједино-стима завршен, и сада ћемо прећи на коначно гласање о овом законском предлогу у целини. Молим г. секретара да изврши прозивку госпoде сенатора.

Секретар Асим Алибеговић прозива г. г. сенаторе који су гласали овако:

Алибеговић Асим — за
 Алкалај др. Исак — за
 Алтипармаковић Јован — за
 Арчаутовић Шериф — за
 Бањанин Јово — за
 Богојевић Васа — за
 Видаковић Антун — отсутан
 Видаковић Љубомир — отсутан
 Виловић Осман — за
 Врбанић др. Милан — за
 Вујић Павле — за
 Гавриловић др. Богдан — за
 Гај Људевит — отсутан
 Глушац др. Васо — за
 Гмајнер др. Иван — за
 Грасл др. Георг — за
 Грегорин др. Густав — за
 Десница др. Урош — за
 Добринић Петар — за
 Драговић Милутин — отсутан
 Ђирлић Петар — отсутан
 Ђорђевић Драгослав — отсутан

Живановић Јеремија — за
 Зец др. Петар — отсутан
 Иванишевић Дон Фран — за
 Ивановић Драгољуб — за
 Ивковић др. Момчило — за
 Илиџановић Димитрије — за
 Јалжабетић Томо — за
 Јанковић Стјепан — за
 Јовановић Ж. Милоје — отсутан
 Карамехмедовић др. Хамдија — отсутан
 Ковачевић Томо — отсутан
 Костић Петар — отсутан
 Котур др. Бура — за
 Кукуљевић-Сакцински Фран — отсутан
 Љубибратић др. Саво — отсутан
 Мажуранић др. Желимир — за
 Мајстровић др. Иван — за
 Марјановић Милан — за
 Махмутбеговић Сефедин — за
 Мићић др. Мића — за
 Михалцић Стеван — за
 Муфтић Салем — за
 Нешковић Јован — за
 Новак др. Фран — за
 Обрадовић Пајо — за
 Павелић др. Анте — отсутан
 Петровић Добросав — за
 Пљој др. Мирослав — за
 Поповић Дака — за
 Поповић Матија — отсутан
 Поповић Милан — за
 Равнихар др. Владимир — за
 Радовановић Крста — отсутан
 Радуловић Марко — отсутан
 Рајар др. Јанко — отсутан
 Рожић др. Валечтин — за
 Самуровић Јанко — за
 Симоновић Милан — за
 Смиљанић Крста — за
 Сочица Мујо — за
 Станковић Јован — за
 Станковић др. Раденко — отсутан
 Сулејмановић др. Цафер — за
 Теслић Петар — за

Тимотијевић Коста — отсутан
 Томашић др. Љубомир — отсутан
 Томић Светозар — за
 Тринајстић др. Динко — за
 Убавић Павле — за
 Улмански др. Сава — за
 Франгеш др. Отон — за
 Хаџи-Бошковић Трајко — за
 Хаџи-Ристић Спира — за
 Хрибар Иван — отсутан
 Цветковић Јордан — за
 Церовић Гаврило — за
 Цаковић Милован — отсутан
 Шверљуга др. Станко — за
 Шиловић др. Јосип — отсутан
 Шола Атанасије — за
 Шуперина др. Бењамин — за

После гласања.

Потпретседник др. Урош Круљ: Господо сенатори, изволите чути резултат гласања. Гласало је свега 59 г.г. сенатора и сви су гласали „за“. Тиме је законски предлог о међународној конвенцији о телекомуникацијама са додатком, закљученој и потписаној у Мадриду 9 децембра 1932 године усвојен како у начелу, тако и у појединостима и у целини.

Овим је, господо сенатори, исцрпен дневни ред данашње седнице. Пре но што закључим ову седницу, ја ћу предложити господи сенаторима да идућу седницу одржимо сутра у 9 часова пре подне, с овим дневним редом: Претрес извештаја Финансијског одбора о предлогу буџета државних расхода и прихода са предлогом Финансијског закона за годину 1934/35. Прима ли Сенат овај дневни ред? (Прима). Објављујем да је примљено.

Господо сенатори, пошто сутра отпочиње буџетска дебата која је врло опширна и опсежна, а време које нам стоји на расположењу веома је кратко, молим господу сенаторе да сутра дођу у 9 часова пре подне, у које ће време седница тачно почети.

Закључујем данашњу седницу.

Седница је закључена у 11,55 часова.

П Р И Л О З И

НАРОДНА СКУПШТИНА
Краљевине Југославије
бр. 20804
20-III-1934 год.
у Београду.

Господине Претседниче,

Част ми је известити Вас да је Народна скупштина на свом XIV редовном састанку, одржаном 20 фебруара 1934 године у Београду, коначно усвојила Предлог закона о споразуму постигнутом између Краљевине Југославије и Краљевине Италије о приступању преговорима за ревизију Уговора о трговини и пловидби од 14 јула 1924 и његовог Допунског споразума од 25 априла 1932 као и о измени њихових отказних рокова, поднет јој од стране Министра трговине и индустрије и Министра иностраних послова на основи овлашћења датог им Указом Н. В. Краља од 21. новембра 1933 године.

Извештавајући Вас о предњем, мени је част, Господине Претседниче, у смислу чл. 64 Устава и § 66 Закона о пословном реду у Народној скупштини, доставити Вам дефинитиван текст овога законског предлога, онако како га је Народна скупштина усвојила, као и оригинал Указа за подношење Народном претставништву поменутог законског предлога, — с молбом на Ваш даљи поступак.

Овај законски предлог претресан је у Народној скупштини по редовном поступку.

Изволите примити, Господине Претседниче, и овом приликом уверење о мом особитом поштовању.

Претседник
Народне скупштине,
Др. К. Кумануди, с. р.

Господину
Г-ну Др. ЉУБОМИРУ ТОМАШИЋУ
Претседнику Сената

БЕОГРАД
НАРОДНА СКУПШТИНА
Краљевине Југославије

Сазвана Указом од 19 октобра 1933 године у редован сазив за 20 октобар 1933 године на свом XIV редовном састанку, одржаном 20 фебруара 1934 године у Београду, решила је:

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

о

Споразуму постигнутом, разменом писама од 12 маја и 16 јуна 1933 године између Државног потсекретара Министарства иностраних послова Краљевине Италије и Отправника послова Посланства Краљевине Југославије у Риму, о приступању преговорима за ревизију Уговора о трговини и пловидби, од 14 јула 1924 и његовог Допунског споразума од 25 априла 1932 године, као и измени отказних рокова ових споразума, који гласи:

§ 1

Одобрава се и добија законску снагу Споразум постигнут, разменом писама од 12 маја и 16 јуна 1933. између Државног потсекретара Мини-

старства иностраних послова Краљевине Италије и Отправника послова Посланства Краљевине Југославије у Риму, о приступању преговорима за ревизију Уговора о трговини и пловидби од 14 јула 1924 и његовог Допунског споразума од 25 априла 1932 године, као и измени отказних рокова ових Споразума, — који у оригиналу и преводу гласи:

МИНИСТАРСТВО ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА
Рим, 12 маја 1933 године XI
Бр. 214566-13.

Господине Министре,

Вашој је Екселенцији познато да је 25 априла 1932 године закључен у Риму, између Краљевске италијанске Владе и Краљевске југословенске Владе, Споразум којим се допуњује Уговор о трговини и пловидби Итало-југословенски од 14 јула 1924 године. Споразум којим су углавном биле учињене измене извесних уговорних царина самог Уговора. — Тај допунски споразум, који ће се моћи отказати од 1 јуна идућег заједно са Уговором о трговини, није дао, међутим, у својој практичној примени, и колико се односи на интересе националне економије, оне резултате које је Краљевина Италија очекивала од његова закључења. Стога Краљевска Влада жели да се приступи његовој измени; али у циљу да би се преговори за закључење новог споразума могли развијати без обзира на истек рокова, Краљевска Влада би била расположена да закључи одмах Конвенцију која би овако гласила:

„Краљевска италијанска Влада и Краљевска југословенска Влада именовале што пре своје Делегате у циљу да се приступи трговинским преговорима за ревизију тарифног дела трговинских споразума који су данас између њих на снази. Међутим, с обзиром на то да би се према пропису чл. 4 Споразума од 25 априла 1932, којим је допуњен Уговор о трговини и пловидби од 14 јула 1924, оба ова акта могла отказати 1 јуна 1933, са дејством након шест месеци, то јест 1 децембра ове садашње године, саглашавају се овим да неће приступити отказу пре првог октобра идућег. Али да ће, дође ли тога датума до отказа од једне или друге Високе Стране Уговорница, отказ имати дејство након сама два месеца, то јест у сваком случају 1 децембра 1933 године.

Ако, затим, оба ова горепоменућа споразума не би била отказана 1 октобра 1933 године, она ће остати неограничено продужена, са правом за сваку Високу Страну Уговорницу да их откаже у ма које време, с тим да престану важити два месеца после датума отказа.”

Част ми је умолити Вашу Екселенцију да изволи предње саопштити Краљевској југословенској Влади и да ме обавести да ли је Краљевска Влада вољна да закључи такву Конвенцију. — А пошто Краљевска Влада жели да се, у сваком случају, бар Допунски споразум од 25 априла 1932 буде могао пре првог децембра заменити новим који се има закључити, то ћу бити захвалан Вашој Екселенцији ако замолите своју Владу да Вам омогући да ми њене одлуке саопштите што пре

могуће, а у сваком случају пре краја текућег месеца маја.

Користим се, Господине Министре, овом приликом да Вам изразим своје највише поштовање.
Државни потсекретар,
Сувић, с. р.

Његовој Екселенцији
Господину Милану Ракићу
Изванредном посланику и Опуномоћеном
Министру Краљевине Југославије
Рим.

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Рим, 16 јуна 1933.

Пов. Бр. 894.

Господине Министре,
Част ми је потврдити Вашој Екселенцији пријем следећег саопштења које сте изволили доставити својим писмом Бр. 214566/13 од 12 маја о. г., Његовој Екселенцији Министру Југославије у Риму:

„Краљевска италијанска Влада и Краљевска југословенска Влада именовале што пре своје делегате у циљу да се приступи трговинским уговорима за ревизију тарифног дела трговинских споразума који су данас између њих на снази. Међутим, с обзиром на то да би се према пропису чл. 4 Споразума од 25 априла 1932, којим је допуњен Уговор о трговини и пловидби од 14 јула 1924, оба ова акта могла отказати 1 јуна 1933, са дејством након шест месеци, т. ј. 1 децембра ове садашње године, саглашавајући се овим да неће приступити отказу пре првог октобра идуће године. Али да ће, дође ли тога датума до отказа од једне или друге Високе Стране Уговорнице, отказ имати дејство након сама два месеца, т. ј. у сваком случају 1 децембра 1933 год.

Ако, за тим, оба ова горепоменућа споразума не би била отказана 1 октобра 1933, она ће остати неограничено продужена са правом за сваку Високу Страну Уговорницу да их откаже у ма које време, с тим да престану важити два месеца после датума отказа.”

С позивом на ово саопштење, част ми је, по налогу моје владе ставити Вашој Екселенцији на знање да Краљевска југословенска влада прима горњи предлог.

Изволите примити, Господине Министре, уверење о мом највишем поштовању.

Отправник послова, а. и.
Драг. Ж. Касидолац, с. р.

Његовој Екселенцији
Господину
Флувију Сувићу
Потсекретару у Краљевском Министарству
иностраних послова
Рим

§ 2

Овај Закон ступа у живот кад га Краљ потпише, а обавезну снагу добија кад се обнародује у „Службеним новинама”.

20 фебруара 1934 године
Београд.

(М. П.) Претседник
Народне скупштине,
Др. К. Кумануди, с. р.

Секретар,
Милан Мравље, с. р.

НАРОДНА СКУПШТИНА

Краљевине Југославије

Бр. 20805

20-II-1934 год.

у Београду.

Господине Претседниче,

Част ми је известити Вас да је Народна скупштина на свом XIV редовном састанку, одржаном 20 фебруара 1934 године у Београду, коначно усвојила Предлог закона о конвенцији закљученој 22 јула 1933 између Краљевине Југославије и Републике Грчке о експлоатацији пруга редовног ваздушног саобраћаја, поднет јој од стране Министра саобраћаја, Министра војске и морнарице и Министра иностраних дела на основи овлашћења датог им Указом Њ. В. Краља од 31 децембра 1933 године.

Извештавајући Вас о предњем, мени је част, Господине Претседниче, у смислу чл. 64 Устава и § 66 Закона о пословном реду у Народној скупштини, доставити Вам дефинитиван текст овога законског предлога, онако како га је Народна скупштина усвојила, као и оригинал Указа о овлашћењу за подношење Народног претставништву поменутог законског предлога, — с молбом на Ваш даљи поступак.

Овај законски предлог претресан је у Народној скупштини по редовном поступку.

Изволите примити, Господине Претседниче, и овом приликом уверење о мом особитом поштовању.

Претседник
Народне скупштине,
Др. К. Кумануди, с. р.

Господину

Г-ну Др. ЉУБОМИРУ ТОМАШИЋУ
Претседнику Сената

Београд

НАРОДНА СКУПШТИНИА Краљевине Југославије

сазвана Указом од 19 октобра 1933 године у редован сазив за 20 октобар 1933 године на свом XIV редовном састанку, одржаном 20 фебруара 1934 године у Београду, решила је:

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

о

Конвенцији закљученој и потписаној 22 јула 1933 у Атини између Краљевине Југославије и Републике Грчке која се односи на искоришћавање пруга редовног ваздушног саобраћаја, који гласи:

§ 1

Одобрава се и добија законску снагу Конвенција закључена и потписана 22 јула 1933 у Атини између Краљевине Југославије и Републике Грчке која се односи на искоришћавање пруга редовног ваздушног саобраћаја, чији текст у оригиналу и преводу гласи:

КОНВЕНЦИЈА

између Краљевине Југославије и Републике Грчке која се односи на експлоатацију пруга редовног ваздушног саобраћаја.

Његово Величанство Краљ Југославије и Претседник Републике Грчке подједнако вољни, да уреде, олакшају и потпомогну развитак ваздушног саобраћаја у обема земљама на бази конвенције, која садржи уређење ваздухопловства, од 13 октобра 1919 године, решили су да у том циљу закључе Конвенцију и назначили су као своје респективне пуномоћнике:

Његово Величанство Краљ Југославије: Његову Екселенцију Господина Бошка Христића, Изванредног посланика и Пуномоћног министра Југославије у Атини.

Претседник Републике Грчке: Његову Екселенцију Господина Жана Ралиса, Министра ваздухопловства,

који су се, пошто се измењали своја пуномоћја, за која је нађено да су у добром и прописном облику, сагласила у овим одребама:

§ 1

Влада Краљевине Југославије даће једном грчком ваздухопловном предузећу, које има назначити Грчка Влада, потребна овлашћења за експлоатацију на југословенској територији пруге ваздушног саобраћаја:

Београд—Скопље—Солун—Атина и обратно.

Влада Републике Грчке даће једном југословенском ваздухопловном предузећу, које има назначити Југословенска Влада, потребна овлашћења за експлоатисање на грчкој територији пруге ваздушног саобраћаја:

Атина—Солун—Скопље—Београд и обратно.

Део Атина—Солун пруге о којој је реч моћи ће експлоатисати југословенско друштво само онда ако део Скопље—Београд ове исте пруге буде експлоатисало грчко друштво и обратно.

§ 2

Услови за експлоатисање пруге поменуте у претходном члану биће утврђен у једном споразуму, који имају закључити надлежне ваздухопловне управе обеју Високих страна уговорница.

§ 3

Правци ваздушних пруга, тачке између којих ће се преко граница моћи прелазити и царински аеродроми биће утврђени од сваке Стране уговорнице и саопштени оној другој Страни уговорници у току од четрдесет дана, рачунајући од дана потписа ове конвенције и најмање на месец дана пре сваке промене.

§ 4

Обе Високе стране уговорнице предузеће на својим респективним територијама потребне мере у циљу обезбеђења повлашћеним предузећима употребе аеродрома, инсталација и техничких служби на правцу пруге поменуте у првом члану.

За сваки од ових аеродрома постојаће јединствена тарифа за спуштање и за задржавање која се без разлике има примењивати на домаће и стране ваздухоплове, саобразно законима и прописима оне Државе на чијој се територији налази аеродром.

§ 5

Високе стране уговорнице обавезују се да олакшају експлоатацију уговорних пруга упрошћавањем и свођењем свих царинских и полицијских

формалности на најмању меру, коју допуштају закони и прописи који су на снази у њиховим респективним земљама.

§ 6

Авиони намењени експлоатисању пруга предвиђених у члану 1, као и мотори монтирани на тим авионима, резервни делови (подразумевајући ту и резервне моторе), сви предмети потребни за опрему авиона или за њихово очување изузев горива биће ослобођени царинских дажбина под условом да сви ови предмети и материјал горе поменути буду унесени ради привремене употребе и да буду поново извезени у току једне године дана.

Овај рок за поновни извоз моћи ће бити продужен од надлежних власти на предлог повлашћеног предузећа.

Предмети, горепоменути, остаће под надзором царинске управе и моћи ће бити искоришћени само за потребе експлоатације ваздушних пруга предвиђених овом конвенцијом.

Предмети и грађа ван употребе, за које у третику увоза не буду биле наплаћене царинске дажбине, имају бити било поново извезени, било оцарињени, било уништени под службеном контролом.

Приликом царињења ових предмета и материјала биће примењена сва снижења и олакшице које допуштају респективна домаћа законодавства.

Путници, пртљаг и роба у транзиту биће стављени под царински надзор. Овај пртљаг као и ова роба биће ослобођени свих царинских дажбина.

§ 7

У случају принудног спуштања или другог несретног случаја код авиона овлашћених предузећа, месне власти биће дужне да им укажу, уз накнаду стварних трошкова, исту помоћ, коју указују домаћим авионима.

§ 8

Повлашћена предузећа биће дужна:

а) да се придржавају одредаба Конвенције од 13 октобра 1919 која садржи уређење ваздухопловства;

б) да се саображавају законима и прописима који су на снази на односним територијама обеју Високих страна уговорница.

§ 9

Повлашћено предузеће назначено од једне од Високих страна уговорница употребљаваће у својој служби на територији оне друге Стране уговорнице само држављане југословенске и грчке.

§ 10

Свако повлашћено предузеће биће дужно да преноси ваздушну пошту под условима утврђеним споразумом који ће бити закључен између њега и Поштанске управе оне друге Стране уговорнице на основи једног претходног споразума између Поштанских управа обеју Високих страна уговорница.

§ 11

Повлашћена предузећа неће моћи уступити ни

у целини ни делимично своје повластице другим предузећима својих Држава без пристанка надлежних ваздухопловних власти својих сопствених Држава.

§ 12

Свака од Високих страна уговорница задржава право да замени предузеће првобитно назначено другим домаћим предузећем, коме ће од друге Стране уговорнице бити дата иста повластица.

Предузеће које је сменила његова Влада неће имати по томе основу права да тражи ма какву отштету од оне друге Стране уговорнице.

§ 13

У случају повреде одредаба ове Конвенције од стране службеника повлашћених предузећа, свака од Високих страна уговорница моћи ће да захтева опозивање ових службеника са своје територије.

У случају поновљених прекршаја или озбиљне повреде, свака Висока Страна уговорница моћи ће да поништи повластицу предузећа које је у питању, с тим да исти повластицу да другом предузећу назначеном од оне друге Високе стране уговорнице.

§ 14

У случају када би једна од Високих страна уговорница престала да буде учесником Конвенције од 13 октобра 1919 која садржи уређење ваздухопловства, ова ће Конвенција и даље остати, на снази, али ће имати да буде подвргнута ревизији на захтев једне од Високих страна уговорница.

§ 15

Појединости примењивања ове Конвенције биће уређене специјалним споразумом који се има непосредно закључити између надлежних ваздухопловних управа обеју Високих страна уговорница.

§ 16

Спорови односно примене ове Конвенције, који не буду могли бити расправљени дипломатским путем, биће изнесени, на захтев једне од Високих страна уговорница, на одлуку избраном суду.

Овај Суд биће састављен на овај начин:

У току од месец дана, рачунајући од тренутка када једна од Високих страна уговорница буде саопштила оној другој Високој страни уговорници захтев да се образује Избрани суд, свака од Високих страна уговорница назначиће једног судију.

У току наредног месеца избране судије ће се састати да споразумно изаберу претседника Избраног суда.

Ако се судије не могу споразумети о избору претседника, свака Висока страна уговорница назначиће по једну трећу Државу и те треће Државе, тако назначене, приступиће наменовану претседника, било споразумно, било на тај начин да свака предложи по једно име, остављајући затим да се коцком између њих изврши избор.

Одлуке Избраног суда биће обавезне за Високе стране уговорнице.

Трошкове арбитраже утврдиће суд и њих ће

по пола сносити Високе стране уговорнице.

§ 17

Ова ће Конвенција бити ратификована и инструменти ратификације биће размењени у Атини у најкраћем року.

Она ће остати на снази за почетни период од две године рачунајући од дана размене ратификација. Ако не буде отказана претходним обавештењем упућеним на шест месеци пре истека реченог периода, Конвенција ће и надаље остајати на снази за сукцесивне периоде од две године са могућношћу да се заврши претходним обавештењем упућеним на шест месеци пре свршетка двогодишњег периода који је у току.

У потврду чега су Пуномоћници потписали ову Конвенцију и на њу ставили своје печате.

Рађено у Атини, у два примерка, 22 јула хиљаду деветстотина тридесет и треће године.

(М. П.) Б. Христић, с. р.

(М. П.) Ж. Ралис, с. р.

§ 2

Овај Закон ступа у живот кад га Краљ потпише и кад се објави у „Службеним новинама“, а обавезну снагу добива кад се испуне услови из § 17 предње Конвенције.

20 фебруара 1934 године
у Београду.

(М. П.)

Претседник

Народне скупштине,
Др. К. Кумануди, с. р.

Секретар,
Милан Мравље, с. р.

НАРОДНА СКУПШТИНА

Краљевине Југославије

Бр. 20806

20-И-1934 год.

у Београду.

Господине Претседниче,

Част ми је извести Вас, да је Народна скупштина на свом XIV редовном састанку, одржаном 20 фебруара 1934 године у Београду, коначно усвојила: Предлог закона о протоколу уз трговински споразум од 29 јула 1933 године, усвојеном разменом нота од 14 септембра 1933 године у Берлину, између наше Краљевине и Републике Немачке, поднет јој од стране Министра трговине и индустрије и Министра иностраних послова на основи овлашћења датог им Указом Њ. В. Краља од 21 новембра 1933 године.

Извештавајући Вас, о предњем, мени је част, Господине Претседниче, у смислу чл. 64 Устава и § 66 Закона о пословном реду у Народној скупштини, доставити Вам дефинитиван текст овога законског предлога, онако како га је Народна скупштина усвојила, као и оригинал Указа за подношење Народног представништву поменутог законског предлога, — с молбом на Ваш даљи поступак.

Овај законски предлог претресан је у Народној скупштини по редовном поступку.

Изволите примити, Господине Претседниче, и

овом приликом уверење о мом особитом поштовању.

Претседник
Народне скупштине,
Др. К. Кумануди, с. р.

Господину
Г-ну Др. ЉУБОМИРУ ТОМАШИЋУ
Претседнику Сената
Београд

НАРОДНА СКУПШТИНИА

Краљевине Југославије
сазвана Указом од 19 октобра 1933 године у редован сазив за 20 октобар 1933 године на свом XIV редовном састанку, одржаном 20 фебруара 1934 године у Београду, решила је:

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

о

Протоколу уз Трговински споразум од 29 јула 1933 године, усвојеном разменом нота од 14 септембра 1933 године у Берлину, између Краљевине Југославије и Републике Немачке, који гласи:

§ 1

Одобрава се и добија законску силу Протокол уз Трговински споразум од 29 јула 1933 године, усвојен разменом нота од 14 септембра 1933 године у Берлину, између Краљевине Југославије и Републике Немачке, чији текст у оригиналу на српско-хрватском и немачком језику гласи:

МИНИСТАРСТВО ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА

II БАЛК. 1649 Јс.

Берлин, В 8,14 септембра 1933

Господине Посланиче,

Част ми је доставити до знања Вашој Ексленцији, да је између Немачке и Краљевске југословенске владе постигнут споразум, да се размена нота од 29 јула 1933 о узајамном признавању начела највећег повлашћења за промет робе допуни онако као што је то уговорено у приложеном Протоколу.

Ова размена нота има се ратификовати. Она ступа на снагу 15 дана по размени ратификационих исправа, која се има извршити у Београду, и остаје на снази исто онолико као и размена нота од 29 јула 1933. Међутим, обе Владе уговорнице примењиваће је привремено почев од 24 септембра 1933.

Користим се и овом приликом, да Вам, Господине Посланиче, поновим израз мога најодличнијег поштовања.

Фон Било, с. р.

Краљевском Југословенском Посланику
Господину Живојину Балугџићу,
Берлин

КРАЉЕВСКО ЈУГОСЛОВЕНСКО ПОСЛАНСТВО У НЕМАЧКОЈ

Пов. Бр. 530

Берлин, 14 септембра 1933

Господине Министре,

Част ми је потврдити Вам, да је између Кра-

љевске југословенске и Немачке владе постигнут споразум, да се размена нота од 29 јула 1933 о узајамном признавању начела највећег повлашћења за промет робе допуни онако као што је то уговорено у приложеном Протоколу.

Ова размена нота има се ратификовати. Она ступа на снагу 15 дана по размени ратификационих исправа, која се има извршити у Београду, и остаје на снази исто онолико као и размена нота од 29 јула 1933. Међутим, обе Владе уговорнице примењиваће је привремено почев од 24 септембра 1933.

Користим се и овом приликом да Вам, Господине Министре, поновим израз мога најодличнијег поштовања.

Жив. Балугџић, с. р.

Министру иностраних послова
Господину Др. Б. В. фон Било,
Берлин

КРАЉЕВСКО ЈУГОСЛОВЕНСКО ПОСЛАНСТВО У НЕМАЧКОЈ

Уз. Пов. Бр. 530

ПРОТОКОЛ

У допуни измене нота од 29 јула 1933 о признавању највећег повлашћења између Југославије и Немачке, учињена су следећа утаначења између Владе Краљевине Југославије, коју заступа Господин Др. Милан Лазаревић, начелник Министарства трговине и индустрије, и Владе Рајха, коју заступа Господин Др. Фриц Келер, начелник Министарства за исхрану и пољопривреду Рајха.

а) Влада Рајха дозволиће увоз југословенских шљива свију врста, сушених на ма који начин, (па и сечених и ољуштених), без завоја или само у бурадима или цаковима у укупној тежини од најмање 80 кгр. — Бр. 48 немачке царинске тарифе — уз царину од 10 рајхсмарака на 100 кгр. у количини која, од дана привремене примене овог споразума до 31 јула 1934 и касније од 1 августа сваке године до 31 јула идуће године износи 8.000 тона.

Надлежно царинење шљива уз царину од 10 рајхс марака биће ограничено на царинарнице, које обе Владе споразумно буду утврдиле.

б) Влада Рајха дозволиће увоз шљива свију врста, сушених на ма који начин, (па и сечених и ољуштених), без завоја или само у бурадима или цаковима у укупној тежини од најмање 80 кгр. — Бр. 48 немачке царинске тарифе — слободно од царине уз контролу употребе у циљу производње пекмеца у предузећима увозника, која су уређена за прераду воћа у пекмес за трговину, до количине која у појединим предузећима одговара 65% оне количине шљива свију врста, која је доказано прерађена у пекмес у времену од 1 августа 1932 до 31 јула, 1933.

II

Југославија може у месецу новембру 1933 да увози у немачко царинско подручје живе и неживе, свеже, па и смрзнуте шаране уз уговорну царину од 30 рајхс марака, у количини која није већа од 60% оне количине, која је по службеној немачкој увозној статистици у новембру 1932 увезена из Југославије у немачко царинско подручје, по

највећем повлашћењу на основи накнадног споразума уз трговински уговор између Немачког Рајха и Краљевине Мађарске од 22 јула 1933 а уз услове предвиђене овим накнадним споразумом и закључним протоколом. Влада Рајха пристаје да се количина шарана, која ће се у оквиру овог царинског контингента увести у новембру 1933, повећа са 2.500 кгр. Влада Краљевине Југославије и Влада Рајха споразумеле су се, међутим, да се годишњи контингент у времену од 1 августа 1933 до 31 јула 1934, који одговара 50% оне количине, која је према службеној немачкој увозној статистици у времену од 1 августа 1932 до 31 јула 1933 увезена из Југославије у немачко царинско подручје, неће мењати услед повећања месечног контингента за новембар 1933.

III

Влада Краљевине Југославије и Влада Рајха неће користити правом отказа, предвиђеним под тач. 2 измене нота од 29 јула 1933 пре 1 марта 1934

Берлин, 14 септембра 1933.

Др. Милан Лазаревић, с. р. Др. Келер, с. р.

КРАЉЕВСКО ЈУГОСЛОВЕНСКО
ПОСЛАНСТВО У НЕМАЧКОЈ
Пов. Бр. 530

Берлин, 14 септембра 1933.

Господине Министре,

Част ми је потврдити Вам, да је Краљевска југословенска влада примила к знању услове који су утврђени у закључном протоколу уз Допунски споразум који је 22 јула 1933 у Берлину потписан као допуна уз Трговински уговор између Немачког Рајха и Краљевине Мађарске, ради искоришћења у погледу царине повлашћеног контингента за шаране, који је предвиђен у том Допунском споразуму.

Према томе, а да би се могла користити у погледу царине повлашћеним контингентима на основи највећег повлашћења, Краљевска југословенска влада постараће се да се контингентске потврде, које има да издаје нека југословенска власт, издају само оним извозницима који се и сами обавезу и који продавцима шарана у Немачкој наметну обавезу:

а) да шаране продају само под оним истим условима у Немачкој, које буде, у појединим тржишним областима, утврдио уред одређен од стране Владе Рајха;

б) да ће се, у спорним питањима, која би се појавила из обавезе наведене под а), потврђујути изабраном суду.

У тај изабрани суд именоване уреди одређени од стране Владе Рајха и југословенски Посланик по једнога изабраног судију. Ако се оба изабрана судије не споразумеју, у року од једне недеље дана после њиховог именовања, о избору претседника изабраног суда, овога ће именовати Министарство Рајха за исхрану и пољопривреду. Изабрани суд има се састати у року од једне недеље дана после свога образовања.

Ако се пресудом изабраног суда утврди прекршај обавезе поменуте под а), онда ће, на захтев Владе Рајха, Краљевска југословенска влада искључити дотичног извозника од даљег коришћења контингента шарана. То исто важи, ако се ма која странка не потврдне поступку изабраног суда.

Користим се и овом приликом да Вам, Господине Министре, поновим уверење о моме најодличнијем поштовању.

Жив. Балугџић, с. р.

Министру иностраних послова
Господину Др. Б. В. фон Било,

Берлин

§ 2

Овај Закон ступа у живот кад га Краљ потпише и кад се обнародује у „Службеним Новинама” а обавезну силу добија као што је то предвиђено ставом другим нота измењених између Краљевине Југославије и Немачке Републике.

20 фебруара 1934 године
у Београду.

(М. П.)

Претседник
Народне скупштине,
Др. К. Кумануди, с. р.

Секретар,
Милан Мравље, с. р.

НАРОДНА СКУПШТИНА
Краљевине Југославије
Бр. 20807
20-И-1934 год.
у Београду.

Господине Претседниче,

Част ми је известити Вас да је Народна скупштина на свом XIV редовном састанку, одржаном 20 фебруара 1934 године у Београду, коначно усвојила Предлог Закона о Међународној Конвенцији о телекомуникацијама са додатком, закљученој и потписаној у Мадриду 9 децембра 1932 године, поднет јој од стране Министра саобраћаја и Министра иностраних послова на основи овлашћења датог им Указом Њ. В. Краља од 30 октобра 1933 године.

Извештавајући Вас о предњем, мени је част, Господине Претседниче, у смислу чл. 64 Устава и § 66 Закона о пословном реду у Народној скупштини, доставити Вам дефинитиван текст овога законског предлога, онако како га је Народна скупштина усвојила, као и оригинал Указа о овлашћењу за подношење Народног претставништву поменутог законског предлога, — с молбом на Ваш даљи поступак.

Овај законски предлог претресан је у Народној скупштини по редовном поступку.

Изволите примити, Господине Претседниче, и овом приликом уверење о мом особитом поштовању.

Претседник
Народне скупштине,
Др. К. Кумануди, с. р.

Господину
Г-ну Др. ЛЉБОМИРУ ТОМАШИЋУ
Претседнику Сената

Београд

НАРОДНА СКУПШТИНА

Краљевине Југославије

Сазвана Указом од 19 октобра 1933 године у редован сазив за 20 октобар 1933 године на свом XIV редовном састанку, одржаном 20 фебруара 1934 године у Београду, решила је:

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

о

Међународној конвенцији о телекомуникацијама са додатком, закљученој и потписаној у Мадриду, 9 децембра 1932 године

који гласи:

§ 1

Одобрава се и добија законску снагу Међународна конвенција о телекомуникацијама са додатком, закључена и потписана у Мадриду, 9 децембра 1932 године, чији текст на француском језику у оригиналу и преводу гласи:

Међународна конвенција о телекомуникацијама

закључена између Влада ниже означених земаља, наиме: Савеза Јужне Африке; Немачке; Републике Аргентине; Аустралијске Федерације; Аустрије; Белгије; Боливије; Бразилије; Канаде; Чиле; Кине; Државе Ватикана; Републике Колумбије; Француских колонија, протектората и територија под Француским мандатом; Португалских колонија; Швајцарске конфедерације; Белгијског Конга; Коста-Рике; Кубе; Кирасоа и Суринама; Киренаике; Данске; Слободног града Данцига; Доминиканске републике; Египта; Републике Салвадор; Еквадора; Еритреје; Шпаније; Сједињених Америчких Држава; Царевине Етиопије; Финске; Француске; Уједињене Краљевине Велике Британије и Северне Ирске; Грчке; Гватемале; Републике Хондурас; Угарске; Италијанских отока на Егејском Мору; Британске Индије; Холандске Индије; Слободне Државе Ирске; Италије; Јапана; Козена; Тајвана; Карапуто-а, закупије територије Квантунга и Отока у Јужном Мору под јапанским мандатом; Латвије; Либије; Литве; Луксембурга; Марока; Мексика; Никарагуе; Норвешке; Новог Зеланда; Републике Панама; Холандије; Перу-а; Персије; Пољске; Португалије; Румуније; Италијанског Сомалија; Шведске; Сирије и Либана; Чехословачке; Триполитаније; Туниса; Турске; Савеза Совјетских Социјалистичких Република; Уругваја; Венезуеле; Југославије.

Потписани пуномоћници горе наведених Влада, пошто су се састали на конференцији у Мадриду, закључили су, споразумно и под резервом ратификације, следећу Конвенцију:

Г Л А В А I ОРГАНИЗАЦИЈА И ДЕЛОКРУГ САВЕЗА

Члан први

Састав Савеза

§ 1. Земље које учествују у Конвенцији образују Међународни савез телекомуникација, којим се замењује Телеграфски савез и који се уређује сле-

дећим одредбама.

§ 2. Термини употребљени у овој Конвенцији објашњени су у прилогу ове исправе.

Члан 2.

Правилници

§ 1. Одредбе ове Конвенције допуњене су Правилницима, наиме:

Телеграфским правилником,

Телефонским правилником,

Правилницима за радиосообраћаје (Општи правилник и Допунски правилник), који обавезују само оне Владе уговорнице, које су се обавезале да их примењују, али само наспрам оних Влада, које су примиле исту обавезу.

§ 2. Само потписници ове Конвенције, или они који су јој приступили, могу потписати Правилнике или им приступити. Потписници Конвенције морају потписати бар један од Правилника. Исто тако они који приступају Конвенцији, морају обавезно приступити бар једноме од Правилника. Међутим, без претходног потписа или приступања Општем Правилнику за радиосообраћаје, не може се потписати Допунски Правилник, нити му се може приступити.

§ 3. Прописи ове Конвенције вежу Владе уговорнице само за службе, које су уређене Правилницима у којима ове Владе учествују.

Члан 3.

Приступање Влада Конвенцији

§ 1. Влада једне земље, у чије име ова Конвенција није била потписана, може јој у свако доба приступити. То приступање повлачи за собом усвајање бар једног од додатих јој Правилника, под резервом примене §-а 2 горњег члана 2.

§ 2. Акт о приступању Владе депоноваће се у архиви оне Владе, у чијој земљи је одржана Конференција опуномоћеника, који су ову Конвенцију израдили. Влада која је примила на чување акт о приступању извештава о томе дипломатским путем све остале Владе уговорнице.

§ 3. Приступање повлачи пуноправно све обавезе и све користи, које су овом Конвенцијом уговорене; осим тога, оно повлачи обавезе и користи уговорене само оним Правилницима, на чије примењивање се обавезују Владе које приступају.

Члан 4.

Приступање Влада Правилницима

Влада једне земље потписнице или оне, која је овој Конвенцији приступила, може у свако доба приступити Правилнику или Правилницима, које докле још није усвојила, водећи рачуна о одредбама §-а 2 члана 2. Ово приступање пријављује се Бироу Савеза, који о томе извештава остале заинтересоване Владе.

Члан 5.

Приступање колонија, протектората, прекоморских територија или територија под суверенитетом, влашћу или мандатом Влада уговорница Конвенцији и Правилницима

§ 1. Свака Влада уговорница може изјавити, било при потписивању, ратификовању или приступању са њене стране, било пак после, да њено усвајање ове Конвенције важи и за све укупно или за једну групу или само за једну од њених колонија,

протектората, прекоморских територија или територија под суверенитетом, влашћу или мандатом.

§ 2. Све укупно или једна група или само једна од тих колонија, протектората, прекоморских територија или територија под суверенитетом, влашћу или мандатом могу, у свако доба, засебно извршити приступање.

§ 3. Ова Конвенција не примењује се на колоније, протекторате, прекоморске територије или територије под суверенитетом, влашћу или мандатом неке Владе уговорнице, ако већ о томе није дата изјава у смислу §-а 1 овог члана или ако није извршено засебно приступање у смислу претходног §-а 2.

§ 4. Изјаве о приступању учињене у смислу §§-а 1. и 2 овог члана биће достављене дипломатским путем Влади земље у којој је одржана конференција опуномоћеника, на којој је ова Конвенција донесена, и један препис исте доставиће ова Влада свакој од осталих Влада уговорница.

§ 5. Одредбе §§-а 1. и 3 овог члана примењују се такође било за усвајање једног или више Правилника, било пак за приступање једном или више Правилника, имајући у виду прописе §-а 2 члана 2. Ово усвајање односно приступање пријављује се саобразно одредбама члана 4.

§ 6. Одредбе претходних параграфа не примењују се на колоније, протекторате, прекоморске територије или територије под суверенитетом, влашћу или мандатом које су споменуте у заглављу ове Конвенције.

Члан 6.

Ратификација Конвенције

§ 1. Владе потписнице имаће да ратификују ову Конвенцију и ратификације депоноваће се дипломатским путем, у што је могуће краћем року, у архиви Владе оне земље, у којој је одржана конференција опуномоћеника који су израдили ову Конвенцију и која ће те ратификације, како их буде примала, дипломатским путем стављати до знања осталим Владама потписницама и оним Владама, које су јој приступиле.

§ 2. У случају да једна или више Влада потписница не ратификују Конвенцију, она ће ипак важити за оне Владе, које је буду ратификовале.

Члан 7.

Усвајање Правилника

§ 1. Владе се морају у што краћем року изјаснити по предмету усвајања Правилника донетих на конференцији. Ово усвајање ставља се до знања Бироу Савеза, који о томе обавештава чланове Савеза.

§ 2. У случају да једна или више заинтересованих Влада ово усвајање не буду ставиле до знања, ипак ће нове одредбе Правилника важити за оне Владе, које их буду усвојиле.

Члан 8.

Укидање Конвенција и Правилника који су претходили овој Конвенцији

Ова Конвенција као и Правилници који су јој прикључени, укидају и замењују, у односима између Влада уговорница, Међународне телеграфске конвенције закључене у Паризу (1865), у Бечу (1868), у Риму (1872), и у Петрограду (1875), и Правилнике, који су им прикључени, а исто тако и Међународне раднотелеграфске конвенције закључе-

не у Берлину (1906), у Лондону (1912), и у Вашингтону (1927) и прикључене им Правилнике.

Члан 9.

Извршење Конвенције и Правилника

§ 1. Владе уговорнице обвезују се да ће применити одредбе ове Конвенције и Правилника, које су оне усвојиле, у свима надлештвима и у свима телекомуникационим станицама, које су оне подигле и у којима раде својим средствима, и које су отворене за међународну службу јавне кореспонденције, за службу радиодифузије или за специјалне службе, које Правилници одређују.

§ 2. Оне се сем тога обвезују на предузимање потребних мера да се принуде приватна предузећа, која су призната од њихове стране, као и друга предузећа, прописно овлашћена да могу у међународној служби подизати и експлоатисати телекомуникације, било отворене или не за јавну кореспонденцију, — да се придржавају одредаба ове Конвенције и Правилника, које су оне усвојиле.

Члан 10.

Отказ Конвенције од стране Влада

§ 1. Свака Влада уговорница има право да откаже ову Конвенцију нотификацијом упућеном дипломатским путем Влади земље, у којој је одржана конференција опуномоћеника на којој је ова Конвенција донесена и достављеном од стране истих Влада, такође дипломатским путем, свима осталим Владама уговорницама.

§ 2. Овај отказ важи по истеку рока од једне године рачунајући од дана кад нотификацију буде примила Влада земље, у којој је одржана последња конференција опуномоћеника. Ово важи само за отказивача; за остале Владе уговорнице остаје Конвенција на снази.

Члан 11.

Отказ Правилника од стране Влада

§ 1. Свака Влада има право да се одрекне обавезе коју је на себе узела у погледу извршавања неког Правилника, стављајући своју одлуку до знања Бироу Савеза, који о томе извештава остале заинтересоване Владе. Овај отказ ступа на снагу по истеку рока од једне године, рачунајући од дана када га је Биро Савеза примио. Ово важи само за отказивача; за остале Владе уговорнице, дотични Правилник остаје на снази.

§ 2. Одредбе овог §-а 1 не укидају обавезу Влада уговорница у погледу извршења бар једног од Правилника, о којој је реч у члану 2 ове Конвенције, водећи при томе рачуна о огради поменутој у §-у 2 тога члана.

Члан 12.

Отказ Конвенција и Правилника од стране колонија, протектората, прекоморских територија или територија под суверенитетом, влашћу или мандатом Влада уговорница

§ 1. Примена ове Конвенције за неку територију вршена на основу прописа §-а 1 или §-а 2 члана 5 може престати у свако доба.

§ 2. Изјаве о отказу, које су предвиђене у претходном §-у 1, нотификују се и достављају се по условима одређеним §-ом 1 члана 10; оне ступају на снагу по одредбама §-а 2 истог члана.

§ 3. Примена једног или више Правилника на

неку територију, вршена према прописима §-а 5 члана 5, може престати у свако доба.

§ 4. Изјаве о отказу, које су предвиђене у претходном §-у 3, нотификују се и достављају се према прописима §-а 1 члана 11 и ступају на снагу по условима одређеним у реченом параграфу.

Члан 13.

Посебни споразуми

Владе уговорнице задржавају право, за себе, за приватна предузећа призната од њих и за остала предузећа која су прописно овлашћена у ову сврху, да могу закључити посебне споразуме по оним питањима службе, која се не тичу свију Влада. Међутим, ови споразуми мораће остати у границама Конвенције и прикључених јој Правилника, у колико се тиче сметњи, које би њихово извршење могло произвести у служби осталих земаља.

Члан 14.

Односи са државама неугворницама

§ 1. Свака од Влада уговорница задржава право, за себе и за приватна предузећа призната од ње, да утврди услове под којима она дозвољава телекомуникације са неком земљом, која није приступила овој Конвенцији или Правилнику, у коме су предвиђене одредбе, које се односе на дотичне телекомуникације.

§ 2. Ако нека земља уговорница прими од неке земље неугворнице телекомуникацију, ова се мора отпратити, и у колико би се она служила путевима неке земље која је приступила Конвенцији и односним Правилницима, примењиваће се на њу обавезне одредбе Конвенције и односних Правилника, као и редовне таксе.

Члан 15.

Избрани суд

§ 1. У случају неспоразума између двеју или више Влада уговорница у погледу извршења било ове Конвенције, било Правилника предвиђених у члану 2, спор се подноси, ако не буде расправљен дипломатским путем, на захтев било које од Влада које спори, Избраном суду на решење.

§ 2. Ако се странке у спору не споразумеју у погледу употребе поступка, који је већ утврђен уговорима закљученим између њих ради решавања међународних спорова, или поступка предвиђених у §-у 7 овог члана, приступиће се одређивању изабраних судија на следећи начин:

§ 3. (1) Странке по узајамном споразуму одлучују да ли се арбитража има поверити појединим личностима или Владама, или Управама; у случају да се споразум не постигне, прибегава се Владама.

(2) У случају ако се арбитража има поверити појединим личностима, избрани судије не смеју припадати народности ни једне у спору заинтересоване странке.

(3) У случају ако се арбитража има поверити Владама или Управама, ове морају бити избране између страна које су приступиле споразуму, чија примена је спор изазвала.

§ 4. Страна која захтева арбитражу сматра се као тужилачка страна. Она одређује једног избраног судију и доставља име његово противној страни. Тужена страна дужна је да по томе именује једног другог избраног судију у року од два месеца, рачунајући од пријема нотификације тужилачке

стране.

§ 5. Ако су у питању више од двеју страна, свака тужилачка или тужена група приступа именовану једног избраног судије придржавајући се поступка означеног у §-у 4.

§ 6. Оба тако именована избрана судије споразумевају се ради одређивања Претседника избраног суда, који, ако су избране судије личности, а не Владе или Управе, не припада народности њиховој, нити икоје стране. Ако се избрани судије не споразумеју у погледу избора Претседника избраног суда, сваки избрани судија предлаже по једнога Претседника избраног суда, који у спору није заинтересован. Претседник избраног суда се по томе одређује коцком између предложених лица. Ово одређивање коцком обавља Биро Савеза.

§ 7. Најзад, стране у спору имају могућност да пресуђивање спора повере само једном једином избраном судији. У овом случају оне се или споразумевају и погледу избора избраног судије, или се пак овај одређује сходно начину означеном у §-у 6.

§ 8. Избране судије слободно одређују поступак који се има применити.

§ 9. Свака страна подноси издатке проузроковане јој извиђањем спора. Трошкови арбитраже распоредују се подједнако између страна у спору.

Члан 16

Међународни саветодавни одбори

§ 1. Саветодавни одбори могу се оснивати у циљу проучавања питања, која се односе на службу телекомуникације.

§ 2. Број, састав, надлежност и делокруг ових одбора одређени су у Правилницима, додатим овој Конвенцији.

Члан 17

Биро Савеза

§ 1. Један средишњи уред назван Биро међународног савеза за телекомуникације, има следећи делокруг:

§ 2. (1) Сем радова и надлежности предвиђених разним другим члановима Конвенције и Правилника, Бироу Савеза стављени су у дужност:

а) припремни радови конференција и радови који произлазе из ових конференција, на којима је заступљен са саветодавним гласом;

б) послови секретаријата, при конференцијама Савеза, у споразуму са заинтересованом приређивачком управом, а тако исто, кад буде замољен или уколико тако одређују Правилници приложени овој Конвенцији, и послови секретаријата при састанцима одбора, које је Савез установио, или који су под његовим окриљем;

в) разна објављивања, чија би се општа корисност указала у времену између двеју конференција.

(2) Он публикује повремено, помоћу исправа које су му стављене на расположење и података које може да прикупи, обавештајни и документациони дневник по питањима телекомуникација.

(3) Он је дужан уосталом, да се у свако доба стави на расположење Владама уговорницама да им по питањима, која се односе на међународне телекомуникације, даје мишљења и податке, који би им могли бити потребни и које би он могао лакше поселовати или прибављати него те Владе.

(4) Он израђује годишњи извештај о своме ра-

ду који се доставља свима члановима Савеза. Завршни рачун подноси се на преглед и одобрење конференције пуномоћника или административним конференцијама предвиђеним чланом 18 ове Конвенције.

§ 3 (1) Заједнички трошкови Бироа Савеза не могу годишње прећи износе, који су одређени у Правилницима приложеним овој Конвенцији. У ове заједничке трошкове не улазе:

а) трошкови, који се односе на радове конференција опуномоћеника или административних конференција;

б) трошкови, који се односе на радове прописно установљених комитета.

(2) Трошкове, који се односе на конференције пуномоћника или на административне конференције снашају све Владе у сразмери доприноса које плаћају Бироу Савеза, према одредбама следећег (3) става.

Трошкови, који се односе на састанке прописно установљених одбора, снашају се према одредбама Правилника приложених овој Конвенцији.

(3) Приходи и расходи Бироа Савеза имају се књижити у два засебна рачуна, један за телеграфску и телефонску службу, а други за службу радио-електричну. Трошкове који се односе на сваку од ових двеју подела снашају Владе које су приступиле дотичним Правилницима. Ради распореда ових трошкова, Владе које су приступиле подељене су у шест класа, и свака даје свој допринос у сразмери извесног броја јединица, и то:

1ва класа: — 25 јединица,

2га класа: — 20 јединица,

3ћа класа: — 15 јединица,

4та класа: — 10 јединица,

5та класа: — 5 јединица,

6та класа: — 3 јединице.

(4) Свака Влада саопштава Бироу Савеза било непосредно, било преко своје Управе, у коју класу треба да буде уврштена њена земља. Ова класификација доставља се члановима Савеза.

(5) Износе предујмљене од стране Владе која води надзор над Бироом Савеза, морају Владе дужници накнадити у најкраћем року, и најдаље по истеку четвртог месеца, после оног месеца у току којег је рачун био послат. По истеку овог рока, плаћаће се камата поверилачкој Влади на дужне износе, и то шест на сто (6%) годишње, рачунајући од дана истека горе означеног рока.

§ 4 — Биро Савеза стављен је под високи надзор Владе Швајцарске Конфедерације, која прописује његову организацију, води надзор над финансирањем, даје потребне предујмове и оверава годишњи рачун.

ГЛАВА II.

КОНФЕРЕНЦИЈЕ.

Члан 18.

Конференције пуномоћника и административне конференције.

§ 1 — Прописе ове Конвенције могу мењати конференције пуномоћника Влада уговорница.

§ 2. Ревизији Конвенције приступа се ако је то тако одлучила једна претходна конференција пуномоћника, или када најмање двадесет Влада уговорница изјаве о томе жељу Влади оне земље,

у којој је седиште Бироа Савеза.

§ 3. Прописе Правилника приложеној овој Конвенцији могу мењати административне конференције изасланика Влада уговорница, које су одобриле Правилнике поднете на ревизију, при чему свака конференција сама одређује место и време наредног састанка.

§ 4. Свака административна конференција може дозволити да на њој учествују, са саветодавним гласом, приватна предузећа призната од дотичних Влада уговорница.

Члан 19

Промена датума конференције.

§ 1. Време одређено за састанак једне конференције, било пуномоћника, било административне, може се ускорити или одложити, ако такав захтев упуту најмање десет Влада уговорница Влади земље, у којој је седиште Бироа Савеза и ако овај предлог прими већина Влада уговорница, које о томе буду доставиле своје мишљење у одређеном року.

§ 2. Конференција се тада држи у земљи која је првобитно одређена, ако Влада ове земље на то пристане. У противном случају приступа се саветовању Влада уговорница, старањем Владе оне земље, у којој је седиште Бироа Савеза.

Члан 20

Пословник конференција.

§ 1. Пре сваког другог решавања, свака конференција израђује свој пословник, који садржи правила по којима се организују и воде дебате и послови.

§ 2. Ради тога, конференција узима за основуцу Пословник претходне конференције, који мења ако то за потребно налази.

Члан 21

Језик.

§ 1. Језик који се употребљује за редиговање акта конференције и за све исправе Савеза, јесте француски језик.

§ 2. (1) У дебатама на конференцијама дозвољени су француски и енглески језик.

(2) Говоре одржане на француском преводу одмах званични преводиоци Бироа Савеза на енглески и обратно.

(3) Сем тога могу се и други језици употребити у дебатама конференција, под условом да се изасланици, који се њима служе, сами постарају за превод својих говора на француски или енглески.

(4) Исто тако, ови изасланици могу дати да се преведу, ако они то желе, на њихов сопствени језик говори одржани на француском или енглеском.

ГЛАВА III.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ.

Члан 22

Телекомуникација као јавна служба.

Владе уговорнице признају грађанству право на кореспонденцију средством међународне службе за јавну кореспонденцију. Служба, таксе, јемства биће иста за све пошиљаоце, без ма каквог првенства нити предности, који нису предвиђени

Конвенцијом или прикљученим јој Правилницима.

Члан 23

Одговорност.

Владе уговорнице изјављују да не примају никакву одговорност у погледу корисника међународне службе телекомуникације.

Члан 24

Тајност телекомуникација.

§ 1. Владе уговорнице обавезују се да предузму све могуће мере, сагласне са употребљеним системом телекомуникације, ради обезбеђења тајности међународне кореспонденције.

§ 2. Међутим оне задржавају право да доставе међународну кореспонденцију властима надлежним ради обезбеђења, било примене њиховог унутарњег законодавства, било извршења међународних конвенција, у којима учествују заинтересоване Владе.

Члан 25

Састав, експлоатација и заштита уређаја и телекомуникационих праваца.

§ 1. Владе уговорнице успостављају, у споразуму са осталим заинтересованим Владама уговорницама и под најбољим техничким условима, правце и уређаје потребне ради обезбеђења брзе и непрекидне размене телекомуникација у међународној служби.

§ 2. Ови правци и уређаји морају се до граница могућности одржавати у погону путем најбољих начина и поступака, за које се у извршавању службе сазнало, у сталном добром стању и на висини научног и техничког напретка.

§ 3. Владе уговорнице осигуравају заштиту ових праваца и уређаја у границама своје односне надлежности.

§ 4. Свака Влада уговорница установљује и одржава о свом трошку — ако посебним споразумом нису утврђени други услови — одељке међународних спроводника, који се у њеним државним границама налазе.

§ 5. У земљама, где извесну телекомуникациону службу осигуравају приватна предузећа, призната од стране Влада, горње обавезе предузимају приватна предузећа.

Члан 26

Обустава телекомуникација.

§ 1. Владе уговорнице задржавају себи право да обуставе отправљање сваког приватног телеграма или радио-телеграма, који би се показао опасним за безбедност Државе или противним земаљским законима, јавном поретку или моралу, али су дужне да сместа известе отпремну станицу о обустави дотичног саопштења или ма ког његовог дела, изузев случаја ако би се овај извештај показао опасним за безбедност Државе.

§ 2. Владе уговорнице задржавају себи такође и то право да прекину свако приватно телефонско саопштење, које би се показало опасним за безбедност Државе или пак противним земаљским законима, јавном поретку и моралу.

Члан 27

Обустављање службе.

Свака Влада уговорница задржава себи право

да обустави за неодређено време међународну телекомуникациону службу, ако то за потребно нађе, било уопште, било пак само за извесне релације или за саопштења извесне природе, али је дужна да преко Бироа Савеза сместа извести сваку од осталих Влада уговорница.

Члан 28

Извиђање прекршаја.

Владе уговорнице обавезују се да се узајамно обавештавају у погледу одредаба ове Конвенције и Правилника, које су усвојиле, ради лакшег спровођења истраге.

Члан 29

Таксе и опрост од плаћања такса.

Одредбе које се односе на таксе телекомуникација и разни случајеви, у којима су оне ослобођене плаћања такса, утврђени су у Правилницима, приложеним овој Конвенцији.

Члан 30

Првенство у отправљању државних телеграма и радиотелеграма.

Државни телеграми и радиотелеграми имају при отправљању првенство над осталим телеграмима и радиотелеграмима, изузев случаја ако пошиљалац изјави да се одриче тог права првенства.

Члан 31

Тајни слог.

§ 1. Државни телеграми и радиотелеграми као и службени телеграми и радиотелеграми могу се састављати по тајном слогу у свима релацијама.

§ 2. Приватни телеграми и радиотелеграми могу се измењивати по тајном слогу између свих земаља, изузев оних, које преко Бироа Савеза претходно буду ставили на знање, да не дозвољавају овај слог за ове врсте саопштења.

§ 3. Владе уговорнице које не дозвољавају приватне телеграме и радиотелеграме по тајном слогу који се шаљу из њихове сопствене земље или који су намењени њиховој сопственој земљи, дужне су да дозвољавају њихов пренос у транзиту, изузев случаја обустављања службе описаног у члану 27.

Члан 32

Новчана јединица.

Новчана јединица која се употребљава за састав тарифа међународних телекомуникација и за склапање међународних обрачуна, јесте златан франак од 100 сантима, тежине 10/31 грама и чистоте 0.900.—

Члан 33

Предавање рачуна.

Владе уговорнице дужне су да једна другој узајамно дају рачуна о таксама наплаћеним од стране њихових дотичних служби.

ГЛАВА IV.

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ У РАДИОСАОБРАЂАЈУ.

Члан 34

Међусобни саобраћај станица.

§ 1. Станице које врше радиосаобраћај у покретној служби дужне су да, у границама њиховог

нормалног домашаја, узајамно размењују радио-саопштења, без разлике на радиоелектрични систем, који су усвојиле.

§ 2. Међутим да се не би чиниле препреке научном напретку, одредбе претходног параграфа не спречавају употребу неког радиоелектричног система неподобног да саобраћа са другим системима, под условом да је узрок ове неподобности специфична природа овог система и да није последица диспозитива усвојених једино у циљу да се омете међусобни саобраћај.

Члан 35

Сметње.

§ 1. Све станице, ма чему биле оне намењене, морају се, у колико је то могуће, подићи и одржавати у погону тако, да не сметају радиоелектричном саобраћају или служби, било осталих Влада уговорница, било пак приватних предузећа, признатих од стране ових Влада уговорница, као и осталих, прописно овлашћених предузећа, која врше радиосаобраћајну службу.

§ 2. Свака Влада уговорница, која не експлоатише сама радиосаобраћајна средства, обавезује се да захтева од приватних предузећа, која је признала, као и осталих, у ту сврху прописно овлашћених предузећа, да се придржавају прописа горњег §-а 1.

Члан 36

Позиви и извештаји о опасности.

Станице које учествују у покретној служби дужне су да примају безусловно првенствено, позиви и извештаје о опасности, ма одакле они долазили, да исто тако одговарају на те извештаје и да по њима сместа поступају онако како је то потребно.

Члан 37

Лажни и варљиви опасносни знакови.

Неправилна употреба позивних знакова.

Владе уговорнице обавезују се да предузму потребне мере ради спречавања преноса или пуштања у циркулацију лажних или варљивих опасносних знакова или опасносних позива, и употребе позивних знакова од стране неке станице, за давање којих она није прописно била овлашћена.

Члан 38

Ограничена служба.

Без обзира на одредбе §-а 1 члан 34, нека станица може бити одређена за неку ограничену међународну телекомуникациону службу, која је одређена наменом ове телекомуникације или пак другим околностима, независним од система у употреби.

Члан 39

Уређаји службе народне одбране.

§ 1. Владе уговорнице задржавају своју потпуну слободу у погледу радиоелектричних уређаја, који нису предвиђени чланом 9, и, нарочито, у погледу војних станица сувоземне, поморске и ваздушне силе.

§ 2. (1) Међутим, ови уређаји и станице морају се, у колико је то могуће, придржавати одредаба правила у погледу пружања помоћи у случајевима

опасности и у погледу предузимања мера да се спречи сметња. Оне су такође дужне, у колико год је могуће, да се придржавају одредаба правила што се тиче врста таласа, као и фреквенција, којима се имају служити, према врсти службе коју те станице врше.

(2) Осим тога, када ови уређаји и станице врше размену јавне кореспонденције или учествују у специјалним службама, које потпадају под Правилнике прикључене овој Конвенцији, дужне су, уопште да се придржавају прописа правила за вршење ових служби.

ГЛАВА V.

ЗАВРШНА ОДРЕДБА.

Члан 40

Ступање Конвенције на снагу.

Ова Конвенција ступиће на снагу првог јануара хиљаду девет стотина тридесет и четврте године.

У потврду чега су дотични пуномоћници потписали Конвенцију у једном примерку, који ће остати депонован у архиви Владе Шпаније, и од кога ће се по један препис доставити свакој Влади.

Рађено у Мадриду, 9 децембра 1932.

Следују потписи.

ДОДАТАК.

(види члан први, § 2)

Дефиниција израза који су употребљени у Међународној Конвенцији за телекомуникације.

Телекомуникација: Сваки телеграфски или телефонски саобраћај путем знакова, сигнала, написа, слика и звукова свију врста, жицом, радиом или другим системима или поступцима електричне или видне (семафори) сигнализације.

Радиосаобраћај: Свака телекомуникација помоћу Херцових таласа.

Радиотелеграм: Телеграм из или за неку покретну станицу, који се преноси, по целом или по једном делу његова пута, радиосаобраћајним правцима покретне службе.

Државни телеграми и радиотелеграми: То су они који потичу:

а) од шефа Државе;

б) од министра члана Владе;

в) од шефа колоније, протектората, прекоморске територије или територије под суверенитетом, влашћу или мандатом Влада уговорница;

г) од главнокомандујућих сувоземних, поморских и ваздушних сила;

д) од дипломатских или консуларних агената Влада уговорница;

ђ) од генералног секретара Друштва народа, као и одговори на ову кореспонденцију.

Службени телеграми и радиотелеграми: То су они који потичу од управа телекомуникација Влада уговорница или од сваког приватног предузећа признатог од стране једне од ових Влада и који се односе на Међународну телекомуникацију, или на предмете јавног интереса, одређене споразумно од стране тих управа.

Приватни телеграми и радиотелеграми: Телеграми и радиотелеграми осим службених или државних телеграма и радиотелеграма.

Јавна кореспонденција: Свака телекомуникација, коју су сваки биро и станица дужни да приме ради даљег отправљања, већ по томе што су грађанству стављени на расположење.

Приватна предузећа: Сваки појединац или свако друштво или удружење, осим установа или повереништава владиних, признатих од заинтересоване Владе, који одржавају у погону телекомуникационе уређаје ради размене јавне кореспонденције.

Управа: Управа нека, коју је Влада установила.

Јавна служба: Служба на употребу грађанства уопште.

Међународна служба: Телекомуникациона служба између централа или станица разних земаља или између станица за покретну службу, изузев ако су ове једне и исте народности и налазе се у границама земље, којој припадају. Телекомуникациона служба, унутарња или национална, која је у стању да проузрокује пометње са другим службама ван граница земље у којој дејствује, сматра се у погледу сметње међународном службом.

Ограничена служба: Служба која се може искоришћавати само од стране нарочитих лица или у нарочите сврхе.

Покретна служба: Радиосообраћајна служба која се врши између покретних станица и сувоземних станица и коју врше покретне станице међусобно, изузев специјалне службе.

§ 2

Овај Закон ступа у живот кад га Краљ потпише и кад се обнародује у „Службеним Новинама”, а обавезну силу добија кад се испуне услови чл. 40-ог речене Конвенције.

20 фебруара 1934 год.

у Београду.

(М. П.)

Претседник

Народне скупштине,
Др. К. Кумануди, с. р.

Секретар,

Милан Мравље, с. р.

STENOGRAFSKI BIRO

NAČELNIK:
ANTONIJE Ž. ŠOKORAC

Stenografski revizori: dr. Ljubomir Škreblin i dr. Vladimir Mašić; stenografi: dr. Marko Gojak, Mihailo Pajić, Sava Pavlović, Vidak Perčević, Ljubomir Janković, Vojislav Stanojević, Gojko Božović, Vladimir Šenk, Josip Jurca; stenografski pripravnici: Dušan Lazarević i Vidoslav Kasumović.

Korektori:
Jovo Esapović Vladislav Doklešić
